

347.232.1
(060.13)

91
АВИЛНИК

НОВИ ИНВЕНТАР Ср.

1942 год.

Београд

ЗА ИЗВРШЕЊЕ УРЕДБЕ

Ракони

О ИМОВИНИ НЕПРИЈАТЕЉСКИХ ПОДАНИКА

Послеуштом

(Овај Правилник обнародован је у «Службеним Новинама»
31. јула 1920. год.)

Библиотека
Министарства Правде
Бр. _____

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА

КРАЉЕВСТВА СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

БЕОГРАД, 1920.

164
X

Уведено у нови инвентар бр. 1958/11

Јануара 1942 год.

Београд.

На основу чл. 60. Уредбе о имовини непријатељских поданика од 21. јуна 1920. год. прописујем овај

ПРАВИЛНИК

ЗА

ИЗВРШЕЊЕ УРЕДБЕ О ИМОВИНИ НЕПРИЈАТЕЉСКИХ ПОДАНИКА

І. Пријава.

Члан 1.

Сва без разлике добра, права и интереси непријатељских поданика морају се тачно пријавити по чл. 2. Уредбе о имовини непријатељских поданика, осим ако она нису већ раније уредно пријављена по зак. о пост. са имовином поданика држава, које су у непријатељству са Србијом.

Члан 2.

Под добрима, правима и интересима разуме се сва покретна и непокретна имовина без разлике као готов новац, земље, зграде на њима подигнуте, сва потраживања скончана са тим добрима, облигације, менице, акције, оснивачки удели, уговори и исправе у опште, жигови, мустре, патенти и предмети ма које друге врсте, који су представљали или представљају извесну корист и интерес непријатељских поданика.

Члан 3.

У ова добра, права и интересе улазе не само сва она, што су их непријатељски поданици имали у времену означеном у чл. 3. Уредбе о имовини непријатељских поданика, него и она која се на-

И.В.д.
35343

лазе у рукама трећих лица на нашој територији по ма ком основу, а припадају овим поданицима.

Према томе, ако је неко добро, право или интерес непријатељских поданика прелазило у више руку, од решавајуће је вредности дан, кад га је он отуђио.

Ако је то отуђење извршено после рока у поменутом чл. 3. Уредбе, онда се она сматрају као непријатељска својина, без обзира колико су власника променули.

Члан 4.

Под непријатељским поданицима сматрају се поданици Аустрије, Маџарске, Немачке, Турске и Бугарске.

Члан 5.

Неће се сматрати, у смислу овога Правилника, као немачки припадници (поданици) они немачки припадници (поданици) који применом уговора о миру са Немачком неоспорно стичу држављанство једне силе савезничке или удружене — чл. 297. тач. б) уговора о миру са Немачком.

Неће се сматрати, у смислу овога правилника, као аустријски (поданици) припадници она лица, која у времену од шест месеци од ступања у важност уговора о миру са Аустријом, докажу да су неоспорно стекла, саобразно одредбама уговора о миру са Аустријом, држављанство једне савезничке или удружене Силе, разумејући ту и лица, која на основу чланова 72. и 76. тога уговора добију то држављанство са пристанком надлежних власти, или која на основу чланова 74. и 77. уговора са Аустријом стичу то држављанство по старијем завичајном праву (пертиненза) — чл. 249. тачка б) уговора о миру са Аустријом.

Неће се сматрати у смислу овога Правилника као бугарски припадници (поданици) бугарски припадници, који пуноправно стичу, применом уговора о миру са Бугарском, држављанство једне

силе савезничке или удружене, чл. 177. тачка б) уговора о миру са Бугарском.

Неће се сматрати, у смислу овог Правилника, као угарски припадници (поданици) она лица, која у времену од шест месеци, од ступања у важност уговора о миру са Угарском докажу да су неоспорно стекла, саобразно одредбама уговора о миру са Угарском држављанство једне савезничке или удружене силе, рачунајући ту и лица која на основу чл. 62. уговора о миру са Угарском стичу то држављанство са пристанком надлежних власти или по старијем завичајном праву (пертиненза) — чл. 232. тач. б) уговора о миру са Угарском.

Неће се сматрати, у смислу овога Правилника, као турски припадници (поданици) она лица, за која буде уговор о миру са Турском донео одредбе које одговарају напред наведеним одредбама у осталим уговорима о миру са непријатељским државама.

Члан 6.

Као поданици непријатељских држава не сматрају се поданици ново образованих држава: Чехо-Словачке и Пољске, као и они, који ће по уговорима о миру постати пуноправни поданици Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, Француске, Енглеске, Италије, Румуније и Грчке.

Члан 7.

У року од тридесет дана по објави овог правилника у »Службеним Новинама«, полицијске власти дужне су послати списак поданика непријатељских држава из свог делокруга и у исти назначити чији су поданици и да ли они и где имају какве своје имовине, ако то нису раије учинили и у колико.

Члан 8.

Како Уредба о имовини непријатељских поданика отштампана у бр. 149. »Службених Но-

вина» од 10. јуна ове год. ступа у важност на 10 дана по обнародовању, то су за тридесет дана почев од 20. јула ове године (члан 62. Уредбе) дужна учинити пријаву ради увођења у списак: сва лица са територије наше Краљевине код којих се налази на чувању или по ма каквом другом основу (залози, јемства и т. д.) ма каква имовина која припада поданицима непријатељских држава, као: готов новац, хартије од вредности, драгоценост и уговори.

Ово нарочито важи за банке, осигуравајућа друштва и све врсте новчаних установа, које имају пријавити све оставе, депо-е, залоге, текуће рачуне и у опште сва примања поданика непријатељских држава.

Члан 9.

У истом року од тридесет дана по ступању у важност Уредбе о имовини непријатељских поданика, сви поданици наше Краљевине, обавезани су пријавити, ако то до сада нису учинили, Министру Правде своје дугове и плаћања, било да су трговачке или нетрговачке природе, да су утврђени меницама, трговачким књигама или по ма каквом основу, што их имају давати поданицима непријатељских држава.

Члан 10.

Пошто је пријава у општем интересу, то та дужност пада лично и на све чланове Управног и Надзорног Одбора акционарских и удеоничких друштава, затим на директоре, шефове, управнике, чуваре, надзорнике и сва друга лица, код којих се ова добра, права и интереси поданика непријатељских држава налазе, или који с тим поданицима стоје ма у каквом правном односу. Сва ова лица дужна су ову пријаву учинити посебице.

Обавеза пријављивања простире се и на све интересе поданика непријатељских држава у тр-

говачким предузећима и ма каквим експлоатацијама, као и на све споразуме, ортаклуке, уговоре економне природе и друге правне радње, закључене између наших поданика и поданика непријатељских држава.

Члан 11.

Ако би се појавила сумња, да неко у опште није пријавио имовину поданика непријатељских држава, или је пријавио, али не тачно и потпуно — Министар Правде има права, да преко једног или више лица изврши преглед књига, каса, зграда и свих других места, где се посумња да је имовина склоњена, и попише све што се нађе непописано.

Члан 12.

Ко не буде пријавио сва добра, права и интересе поданика непријатељских држава, ко не буде показао књиге, билансе, инвентаре, из којих би се то могло видети, а доцније се утврди, да их је он имао и намерно склонио или уништио, и код њега се после таква имовина нађе, или ко у опште буде ишао на руку ма којим начином да се непријатељским поданицима добра, права и интереси у целини или делимице у попис не узму, — оптужиће се за кривицу из чл. 11. или 12. Уредбе о имовини непријатељских поданика.

Члан 13.

Свако лице, на коме не лежи обавеза за поднашања пријаве, ако по истеку рокова из овог Правилника достави да се код неког налазе добра, права и интереси непријатељских поданика, па се та имовина узме у попис и ликвидира, има права на 1—20% награде, према суми новца који се од те имовине унесе у фонд ликвидиране непријатељске имовине; ову награду одређује Министар Правде с обзиром на количину и вредност достављене имовине.

Члан 14.

Пријава се предаје Министарству Правде, одсеку за управу имовине непријатељских поданика непосредно или најближој полицијској власти која је дужна да је у року од три дана по пријему пошаље Министарству.

Члан 15.

Пријава се прима у виду протокола који подписује пријавник и чиновник који је прима.

За сваког поданика непријатељских држава пријава мора бити особено учињена и у деловодни протокол Министарства Правде заведена.

У пријави се читко назначује име, адреса, држављанство пријавника и непријатељског поданика, чија се имовина пријављује.

Сва се ова имовина јасно излаже, да би се по њој могао тачан попис извршити.

Ако су у питању добра и потраживања, онда у пријави треба назначити: основ по коме се пријавник појављује, датум уговора који је створио тај основ, природу права непријатељског поданика, као и детаљно назначење тога права.

Ако је у питању какав уговор или споразум економне природе, пријавник је дужан да представи његов предмет, а тако исто и све погодбе и услове под којим је закључен.

Ако дужник пријавник жели да буде сам чувар пријављених добара према чл. 17. Уредбе о имовини непријатељских поданика, мора то у пријави изјавити и навести разлоге са којих то тражи, а ако је он држалац и дужник на основу уговора закљученог пре рокова предвиђених у чл. 3. поменуте Уредбе, мора поднети доказе и о томе.

Уз пријаву треба приложити оверене преписе свих потребних исправа закључених с поданицима непријатељских држава, а које представљају ма какво право или интерес њихов.

Члан 16.

Све ове пријаве уводиће се у нарочити списак по реду пристизања, а направиће се и засебни спискови по областима нашег Краљевства и по поданству непријатељских поданика.

Дуговања наших поданика поданицима непријатељских држава уводиће се у особени списак по реду пријава.

Члан 17.

Ове пријаве сматраће се као поверљива акта, неће се давати приватнима на увиђај и читање и свако њихово неовлашћено објављивање и распрострањавање казниће се, као што је предвиђено у чл. 9. Уредбе о имовини непријатељских поданика.

Члан 18.

Нико несме непосредно поданицима непријатељских држава исплаћивати дугове, које је дужан пријавити по чл. 10. овог правилника, јер ће за такву кривдцу бити кажњен по чл. 21. закона о поступку са имавином непријатељских поданика.

Члан 19.

Како ће се вршити исплата дуговања које наши држављани дугују поданицима непријатељских држава у вези чл. 19 и 21. закона о поступку са имавином поданика непријатељских држава, регулисаће се нарочитом Уредбом према уговорима о миру.

Члан 20.

Министар Правде одредиће једног или више од својих чиновника који ће по службеној дужности, без наплате таксе, вршити ислеђења и спремати оптужбе за све кривдце предвиђене у поступању са имавином непријатељских поданика. Одређени иследник може се обратити градским и среским судовима, где ових има, или по-

лицејској власти да прикупе све што је потребно и саслушају лица, која буде захтевао.

Члан 21.

Нико не може бити осуђен док се претходно не позове и не саслуша, а његова одбрана, у колико је потребно, не извиди.

Члан 22.

При осуди на казну свако лице осуђиваће се и на плаћање таксе по закону о таксама.

Члан 23.

Решења, којим су изречене казне, слаће се надлежним извршним властима да их што пре изврше по прописима који о томе постоје.

II. Попис.

Члан 24.

Кад Министарство Правде прими пријаве, наредиће попис само оних пријављених добара, права и интереса која подлеже ликвидацији.

Исто тако наредиће попис и оних добара, права и интереса која, и ако нису пријављена подлеже ликвидацији, а за која је на други начин сазнало.

Члан 25.

Попис ће вршити комесар или лице које тога ради Министар Правде одреди.

Комесар или лице коме буде поверено да изврши попис ове имовине дужан је претходно свестрано се обавестити од општинске, полицке и других власти, као и приватних лица о целокупној имовини дотичног неприј. поданика, како би је сву пописао,

Затим ће одмах затворити и под печат ставити све што може и отпочети попис прво са оним што се по природи мора употребљавати и трошити као: храну, стоку и друго.

Члан 26.

Код акционарских и удеоничких друштава у место комесара Министар Правде поставља управу од најмање три члана према објаму и важности друштва.

Члан 27.

У изузетним случајевима према чл. 17. Уредбе Министар може и пријавника одредити за чувара пријављене имовине под његовом кривичном и грађанском одговорношћу, и такав чувар нема права ни на какву награду.

Члан 28.

Сва добра, права и интереси ма какве врсте били, што се нађу у државини непријављених поданика на нашој територији или на њиховом правном расположењу — а подлеже пријави, претпоставља се да су њихова својина и као таква узеће се у попис и проценити.

Ако ко трећи полаже ма какво право на њих, има поступити по чл. 55. овога Правилника.

Члан 29.

Сва добра, права и интереси морају се тачно пописати и по природи својој у списку јасним знацима обележити: по мери, границама, броју каквоћи, количини, тежини, површини, запремини и другим особинама тако, да о њиховој идентичности не може бити никакве сумње.

Члан 30.

При попису покретноси сваку врсту ствари треба засебно у списак пописати, тако:

- 1) намештај;
- 2) разну готову робу, сировине, полупре-рађевине, стоку, живину и т. д.;
- 3) храну људску и сточну пожњевену, обрату, покошену, овршену или не, као и воће обрату или необрату;

- 4) хартије од вредности по нумерама, серијама и номиналној вредности;
- 5) залогe по ломбардним пословима, роби итд.
- 6) кауције;
- 7) оставе на чување и по кредитима;
- 8) дужнике по текућим, отвореним и привременим рачунима, као и дужнике по ломбардним пословима;
- 9) улоге на штедњу;
- 10) повериоце по жиро, текућим, отвореним и привременим рачунима;
- 11) наплате с назначењем пошиљаоца наплате;
- 12) менице, облигације и све друге исправе од вредности;
- 13) готовине (обележити тачно вредеће и невредеће купоне, домаће и стране монете и друге вредности);
- 14) драгоцености заложене и незаложене; и
- 15) сву осталу имовину, без обзира да ли је она означена у билансима и инвентарима.

Члан 31.

Комесар или лице, које попис врши, претходно ће се свестрано обавестити преко органа означених у чл. 25. овог правилника о томе, каквим су се пословима бавили: радња, банка, фабрика или предузеће, па ће одмах тражити књиге и прегледати биланс и одузети их. Тако исто наредиће представнику те имовине, која се има пописати, да му изради биланс на дан извршеног пописа, у који ће се унети бруто актива. У исто време и сам ће извршити или преглед књига лично или преко стручњака, па ће нађено стање тачно исписати.

Члан 32.

При попису ће се тражити инвентар имовине, радње, банке, фабрике и предузећа од представника истих, па ће се уверити да ли су све

ствари по инвентару ушле у списак пописа или нису.

Ако нису ушле тражиће их у списку пописа, назначити шта је с њима урађено па све то проконтролисати колико је могуће.

Оригинални инвентар као и билансе придружиће извештају уз попис.

Члан 33.

При попису шефова (казета) у банкама, треба прегледати прво књиге, и по њима видети и исписати како су заведени: да ли наиме или по шифрама, за тим ће кључеве, којима се банка служила, као и резервне, који нису били у употреби, пописати, одузети и под печат ставити.

Члан 34.

При попису фабрика, предузећа и радњи, пописаће се све машине, мотори, казани, апарати, алати, радионице и сви други објекти целокупне инсталације којима се служила и служи у раду.

Члан 35.

Треба одмах тражити од надлежних судова и власти: спискове жигова, мустара и патената непријатељских поданика онако како су регистровани са целокупним описом и пртежима.

Члан 36.

При попису непокретности пописивач тражиће све тапије и изводе из баштинских (грунтовних) књига и извидити да ли одговарају фактичном стању, те ће нађено стање уписати у списак пописа. Ако их нема, извршити попис земљишта по мерама и границама, па величину њихову изразити у хектарима са назначењем: да ли је под шумом, воћем, и каквим или служи обрађивању и каквом. Зграде ће пописати по броју, величини, квадратури, јесу ли двоспратне, једноспратне и колике су и какве њихове про-

сторије и чему служе (магацини, фабрике, радионице, канцеларије, станови, шупе и т. д.).

Члан 37.

Пописивач ће позвати власнике и у опште сва лица, којима су поверена добра, права и интереси поданика непријатељских држава, да означе сву активу и именује све дужнике.

Нарочито ће их писмено саслушати, да ли имају и какву имовину на чувању, или по каквом другом основу, код других лица или установа. Према томе саслушању, треба одмах предузети да се и та имовина попише и одузме.

Члан 38.

Комесар или лице, коме буде поверено извршење пописа, извршиће га увек у присуству власника или директора, шефа, управника, чувара, надзорника или онога, коме је имовина поданика непријатељских држава поверена, као и у присуству два грађанина наша поданика.

Попис ће се вршити у три равногласна примерка са оригиналним потписима. Један примерак узима лице, које врши попис; други остаје представнику пописане имовине, а трећи се шаље одсеку за управу непријатељском имовином.

Ако никога од представника имовине поданика непријатељских држава нема, или на позив не дође, попис ипак ће се извршити, и све то у записнику констатовати.

Члан 39.

Сву одузету покретност, нарочито готов новац, хартије од вредности, драгоцености, кључеве од шефова (казете) и предмети особите вредности, ако се не могу с потпуном сигурношћу чувати у заводу, радњи, банци, фабрици, или предузећу где су пописани, комесар или лице, које је попис вршило и ствари одузело, упаковаће их и запечатити, по том ће их при-

времено склонити на сигурно место: у касу или сигурне затворе код месних државних власти или банака, узимајући увек реверс од тих ствари, затим ће их послати Управи Фондова на чување или тамо где Министар Правде буде наредио.

Члан 40.

Ону покретност, коју пописивач не може да чува и њоме рукује, као: храну, стоку и друго, предаће на чување, под законом одговорношћу, стараоцима поштеним грађанима, нашим поданицима.

Стараоци ће давати реверсе о примљеној покретности и одговараће за сваку несавесност и штету.

Члан 41.

Ако буде било ствари подложних квару, или на чије се издржавање мора много више трошити, него ли што оне вреде, или што користи дају, пописивач ће најбржим путем учинити предлог Министру, да се продаду, и он ће сходна упуства издати о томе где ће се и како продаја извршити.

Члан 42.

Непокретна добра, нарочито већи комплекс обрађеног земљишта или способно за обрађивање, комесар или лице коме су она поверена, предаће под законском одговорношћу којем угледном економу или поштеном грађанину, нашем поданику, на руковање и прибирање прихода, под извесним условима које ће Министар прописати.

Исто тако поступиће се и са кућама, воденицама и другим зградама.

Члан 43.

За стараоце, закупце и друга лица, којима се поверава имовина узета у попис, ствара се обавеза и одговорност од дана, када су имовину примили.

Члан 44.

Хоће ли једно предузеће наставити рад и у коме облику, да ли с ранијом управом или измењеном, комесар или лице, које попис врши, учиниће образложен предлог Министру Правде, који ће наредити како ће се поступити.

III. Процена.

Члан 45.

Сва пописана имовина према члану 20. овог правилника истовремено ће се проценити и у списку пописа вредност ће се записати.

Процена ће се вршити по предратним ценама, имајући у виду уплаћени капитал, вредност по инвентару и амортизацији.

Члан 46.

Ако Министар Правде не усвоји процену, наредиће да се изврши нова, с другим процениоцима.

Члан 47.

За процениоце узимаће се стручна лица за све објекте, што се пописују. У недостатку ових, процену ће извршити грађани који присуствују попису. Где су потребни процениоци, они ће бити и присутници, те нарочита лица за присутнике не узимати.

Члан 48.

Процениоци имају права на награду према стручности и времену рада.

Ову награду предлаже комесар или лице, које попис и процену врши, и исплаћује по одобрењу Министра Правде, на терет пописане имовине или општег фонда имовине непријатељских поданика.

Члан 49.

Комесар или лице, које попис и процену врши, не сме чинити никакве издатке ни исплате ма какве врсте (улога по уложним књижицама или текућим рачунима, плате, кауције, потраживања по текућим рачунима, издавање залога, хартије од вредности, премија осигураника итд.) из пописане имовине, без писменог одобрења Министровог, осем трошкова за пренос имовине у депо Управе Фондова или на друга сигурна места, што их Министар буде одредио.

Члан 50.

Ако у току пописа и процене искрсну питања, која утичу на увећање, а нарочито умањење пописане имовине, а у овом Правилнику није предвиђено како ће се поступити — лице, коме су попис и процена поверени, одмах ће представити Министру, учинити образложен предлог за њихово решење, и Министар ће наредити, како ће се даље поступити.

Члан 51.

Комесари, старосци, чланови Управе, чувари и сви остали службеници који раде на имовини непријатељских поданика, ако приметите да је извесна пријава лажна, и да се њоме прикрива истина на штету фонда ликвидираних имовине непријатељске или се омета или изиграва извршење Уредбе о имовини непријатељских поданика, дужни су одмах доставити Министарству Правде, да оно предузме истрагу и оптужбу у смислу чл. 11. или 12. исте Уредбе, иначе ће они бити одговорни.

IV. Државни Секвестар.

Члан 52.

Сва добра, права и интереси, који могу бити ликвидирани по ранијем закону о поступку са

имовином поданика непријатељских држава од 17. августа 1915. год. и Уредби о имовини непријатељских поданика од 21. јуна 1920. год. под државним секвестром било да је исти већ спроведен или се има тек спровести, и над њима држава има првенствено право располагања, без обзира на приватна потраживања и терете, ако истих на њима има.

Члан 53.

При попису и ликвидацији у смислу Уредбе о имовини непријатељских поданика и закључених уговора о миру неће се изузимати она имовина предвиђена у првом одељку чл. 3. зак. о поступку са имовином непријатељских поданика од 17. августа 1915. год.

Члан 54.

Чл. 4. Уредбе о имовини непријатељских поданика оглашава за ништавне све правне радње у том члану предвиђене, а чл. 18. исте Уредбе претпоставља да је својина непријатељских поданика сва имовина тамо означена.

На основу тога неће се признавати тражбине захтеване ни у ком виду као: пренос, задужење, ортаклук, улози на штедњу, зарада, провизија, хонорар, наплата, залога, мираз, и томе подобно, које су учињене после рокова у чл. 3. Уредбе.

Члан 55.

Само наши држављани или поданици савезничких или неутралних земаља, могу тражити скинуће државног секвестра са непријатељске имовине у случајевима предвиђеним у чл. 19. Уредбе, кад поднесу потребне доказе. Ти докази морају бити писмени и поднети у оригиналу или препису надлежном влашћу овереном да о њима не може бити сумње, јер иначе не морају се уважити.

Члан 56.

Министар Правде одредиће једног или више од својих виших чиновника, свршених правника, који ће бити нарочити заступници државних интереса при раду са имовином непријатељских поданика, а којима ће се поред осталог нарочито давати на примедбу тражења о скинућу државног секвестра.

Члан 57.

Одређени заступници даваће своје образложено написано мишљење.

По правилу од једног истог заступника увек ће се узимати мишљење по једном предмету. По потреби Министар Правде може друкчије наредити, и затражити и од другог и ако тај раније није давао своје примедбе по том предмету.

Члан 58.

Комесари управе и чувари дужни су да сачувају и одрже секвестрирана добра, права и интересе, а по могућству и увећају. У том циљу они предузимају и извршују потребне мере, састављају преглед целе активе и пасиве и старају се као добри домаћини о свима пословима, и сваког месеца подносе извештај Министарству Правде са сходним предлозима.

Чим новац прими у року од три дана мора га послати Управи Фондова или с њиме послужити по чл. 39. овог Правилника. Иначе одговараће и кривично и материјално за штету коју би својим радом причинили.

Члан 59.

Лице, које има да врши контролу по чл. 23. Уредбе о имовини непријатељских поданика мора имати писмено овлашћење, које ће на захтев службеника увек показати.

V. Ликвидација.

Члан 60.

Ликвидацију секвестрираних добара, права и интереса непријатељских поданика увек наређује Министар Правде.

Члан 61.

Ликвидација права, добара и интереса непријатељских поданика извршиће се на основу закона о поступку са имовином непријатељском, Уредбе и овога правилника, и сопственици добара, права и интереса који су подложни ликвидацији неће моћи њима располагати без пристанка државе Срба, Хрвата и Словенаца нити их оптеретити чл. 297. уговора о миру са Немачком, 249. о миру са Аустријом, 177. уговора о миру са Бугарском, 232. уговора о миру са Угарском.

Члан 62.

По чл. 267. уговора о миру са Аустријом и чл. 250. уговора о миру са Угарском, добра, права и интереси аустријских и угарских припадника (поданика) или друштава под њиховим надзором, који леже на територијама некадашње Аустро-Угарске Монархије, неће се моћи узаптити ни ликвидирати.

Не подпадају под добра, права и интересе, која се по напред наведеним уговорима не могу узаптити ни ликвидирати, она добра на која се примењује чл. 208. Деветог Дела (Финансијске Клаузуле) уговора са Аустријом и чл. 191. Деветог Дела (Финансијске Клаузуле) уговора са Угарском.*)

*) Прва алинеја тих члапова гласи: „Државе на које је једна територија некадање Аустро-Угарске Монархије пренешена или које су постале распадом те Монархије, стичу сва добра и својине који припадају некадашњој или садашњој аустријској влади и налазе се на њиховим територијама.“

Члан 63.

Министар ће одредити ко ће ликвидацију једне имовине извршити и под којим условима, пошто по потреби саслуша Саветодавни Одбор, ако вредност секвестриране имовине не прелази бруто активу 50.000 динара. Ако пак прелази ову суму, онда се увек мора саслушати Саветодавни Одбор који ће прописати поред осталих и специјалне услове, под којима ће се ликвидација извршити, ако су ти специјални услови потребни.

Једно исто лице може бити одређено да изврши ликвидацију имовине више непријатељских власника.

За предузећа од већих размера као трговачких, индустријских, рударских и шумарских предузећа или акционарских или удеоничких друштава и задруга, којих рад и по својој природи и по ширем обиму има већег значаја за народну привреду и општу обнову земље Министар Правде, по саслушању Саветодавног одбора, може решити да рад продуже под особеним погодбама и за њих прописати нарочити начин ликвидације.

Члан 64.

Како држава има првенствено право да може купити добра, права и интересе стављене под држ. секвестар, то одсек за управу непријатељ. имовине има обавестити Управу државних добара при Министарству Финансија о свима секвестрираним непокретним добрима и покретним од веће вредности како би даље могла у својој надлежности поступити.

Члан 65.

Ако Управа држав. добара за 15 дана од пријема извештаја о секв. имовини ништа не одговори, може се наставити даљи рад, и имовина изложити јавној продаји према прописима изложеним у Уредби о непријатељ. имовини.

Члан 66.

Окрузи, срезови и општине као и друге јавне установе, ако желе извесну секв. непријат. имовину откупити, дужни су се обратити Управи државних добара при Министарству Финансија у року од месец дана по обнародовању овог правилника, па ће се по тим тражењима даље наставити потребан рад.

Члан 67.

По свршеној ликвидацији трговачке књиге ликвидираног предузећа или друштва, кореспонденција и све остало, има се предати одсеку за управу с имов. непријат. поданика, здружити и чувати заједно са свима осталим актима дотичног предмета, а под именом власника ликвидираних имовине.

Члан 68.

По свршеној ликвидацији одговорни рачунопологачи и наредбодавци поднеће дефинитивне своје рачуне и добиће разрешницу кад им се исти одобре, а све дотле одговараће по чл. 118. зак. о држав. рачуноводству.

VI. П р о д а ј а.

Члан 69.

Како, на који ће се начин продаја вршити, у коме месту и које ће лице то учинити као и колика ће се кауција полагати Министар Правде наредиће, пошто се претходно о свему томе прибави образложен предлог лица које имовином рукује, и саслуша се и Саветодавни Одбор у колико је све ово потребно.

Члан 70.

Код акционарских и удеоничких друштава ликвидацију може да изврши и постављена Управа.

Члан 71.

У огласу ће се имовина описати у колико је могуће тачније и потпуније, а и све остало изнети што је предвиђено у чл. 34. Уредбе.

Члан 72.

Објава ће се објављивати по правилу само једанпут, а по потреби и више пута.

Члан 73.

Обзнана у општини где се продаје и општини где је имовина вршиће се доброшом, писменим плакатима, преко месних листова, на зборовима или другим најподеснијим начином према обичају места тако, како би што више лица за њу сазнало и на лицитацију дошло.

Члан 74.

Лицитације су све јавне и приступачне свима оним лицима, која по Уредби о имовини непријатељских поданика могу куповати секвестрирану имовину.

Члан 75.

Код офертијалних лицитација одређени чиновник за продају, ставиће на сваком примљеном оферту датум и време пријаве и редни број, па ће то увести и у протокол лицитације.

Члан 76.

За све време лицитације усмене или офертанне водиће се протокол лицитације у коме ће се означити шта се продаје, по којем наређењу, почетна продајна цена, сваки примљени оферат, односно количина усмене понуђене цене, име и презиме, занимање и место становања сваког офертанта или лицитанта.

У протоколу лицитације увек ће се означити кад је продаја почета, кад је завршена, кад је отпочето примање оферата и кад је закључено,

кад је — у које време који лици-
тант положио кауцију и колико, кад је од лицитације одустао
и кауцију натраг узео.

За оне, за које одустанак није забележен,
сматраће се да су остали до краја лицитације и
да су тек по завршетку исте подигли своје ка-
уције.

Члан 77.

Кауција се има положити у очи дана лици-
тације или на сам дан лицитације, код најближе
финансијске управе, и лицитант ће продавцу
поднети оригиналну признаницу о положеној
кауцији.

Члан 78.

Свака понуда нове цене код усменог над-
метања гласно ће се објавити, а по захтеву и
име понуђача; тако исто гласно објавиће се на
завршетку лицитације последња највећа цена
и име онога који је исту понудио.

Продавац не сме лицитацију завршавати
при првој већој понуђеној цени док се потпуно
не увери да већу цену неће нико други да
понуди.

Члан 79.

Продавац позваће да сваки лицитант или
офертант у протоколу лицитације потпише за-
белешку о својој присутности и осталим конста-
нцијама, а нарочито на завршетку продаје: на
коме је и за коју цену продаја остала, ако хоће,
иначе ће све то продавац сам констатовати.

Одустанак од лицитације и пријем кауције
лицитант ће увек потписати.

Евентуалне примедбе лицитаната на уред-
ност продаје на захтев њихов, како за време
трајања тако и на завршетку лицитације, унеће
се у протокол лицитације који ће и они пот-
писати.

Члан 80.

Кад протече рок за предају оферата код
оферталних лицитација то ће се констатовати у
протоколу с примедбом кад је то учињено и
колико је оферата свега било, изузевши оне, који
су пре тога повучени.

У присуству свију офертаната, или њихових
заступника, заводиће се офертионали редом који
су примљени, отворати и из њих исписивати по-
нуђена цена и име понуђача, пошто се сваки
оферат гласно прочита.

Кад се то заврши, констатоваће се који је
офертант највећу цену понудио.

Члан 81.

Ако су у офертима више конкурената поднели
непотпуно истоветне већ посве приближне по-
нуде, па један или више траже усмену лици-
тацију, Министар Правде може наредити да се ова
изврши најдаље за пет дана од прве лицитације.
Усмена лицитација мора почети од највеће дате
цене па на више. У овој усменој лицитацији само
офертанти могу учествовати, а не друга лица.

Члан 82.

Саветодавни Одбор прописаће кад год нађе
за потребно и посебне услове лицитације, осем
оних у Уредби и овде у Правилнику изложених,
који ће на видном и приступачном месту бити
изложени у локалу где се лицитација врши.

Посебни услови, ако је потребно унеће се
се у оглас продаје.

Члан 83.

Личитанти и сва друга лица, која би се до-
говорили и удешавала да се на продаји што мања
цена за секвестар добра добије, казниће се по
чл. 12. Уредбе о имовини непријатељских пода-
ника. Ако су то пак учинили извршиоци про-

даје или други службеници, поред казне по чл. 12. Уредбе одговараће и кривично кад у њиховој радњи постоји дело предвиђено у казненем законику.

Члан 84.

При отварању оферата и усменој лицитацији сва лица која нису офертанти и лицитанти, а ометају правилно извршење надметања, извршилац продаје може удалити, али ће то у протоколу назначити, са разлозима који су га руководили.

Члан 85.

Колико ће се покретних ствари од једном продавати одредиће се по сваком објекту продаје, али ако би који лицитант захтевао, да се на мање продаје од одређене количине, те да би било више лицитанта, продавац ће изаћи на сусрет лицитантима, само ако би се на тај начин више могло добити за имовину која се продаје.

Члан 86.

Против продаје не може бити жалбе, али Министар Правде не мора продају одобрити, кад год нађе да је она неправилно извршена, тако да је због тих неправилности за продату имовину мање добивено него што продата имовина вреди и што би се за њу могло добити, да је у свему по Уредби и Правилнику продаја учињена, од дана када је Министар Правде одобри.

Члан 87.

Продаја за купца вреди одмах а за фонд ликвидираних непријатељске имовине од дана када је Министар Правде одобри.

Кад Министар Правде продају одобри најкраћим ће се путем купац известити да излицитирану цену одмах или у одређеном року положи.

Члан 88.

Ако купац продатог добра чију је продају Министар Правде одобрио не положи одмах или у одређеном року излицитирану цену, чим се позове, пропада му сва положена кауција у корист фонда ликвидираних непријатељске имовине, а наредиће се друга продаја на којој се он не може више надметати.

Члан 89.

Кад Министар Правде одобри продају и купац цену положи, издаће се одмах купцу на његов захтев писмено, у коме ће продате ствари и по којој цени бити тачно означене.

Код продаје непокретности наредиће се да се одмах пише надлежним судовима или властима да купцу тапије изда или по односним књигама изврши пренос на купца по наплати прописне таксе, а без икаквих терета, и ако би истих раније на имању било.

Члан 90.

Ако се на лицитацијама појави сумња за извесног лицитанта да није способан да буде лицитант са узрока изложених у чл. 40. Уредбе о имовини непријатељских поданика, а нарочито да није наш држављанин, — извршилац продаје тражиће од таквог лицитанта објашњење и на самом протоколу лицитације његов одговор и доказе испитати. Ако такво лице остане при свом тврђењу да има право учествовати у лицитацији и потпише изјаву, да прима последице прописане овим правилником, ако се противно утврди, допустиће му се даље учешће у лицитацији, али кауција му се неће вратити, баш ако на њему продаја и не остане, све док Министар Правде не извиди питање о његовој способности за лицитанта.

Утврди ли се да то лице није имало право да се према чл. 40. Уредбе појави као лицитант односно офертант, пропашће му кауција у корист фонда ликвидираних непријатељске имовине, о чему решава Министар Правде, против чијег решења нема места жалби. У противном поступиће се с његовом кауцијом као и са кауцијом осталих лицитаната и офертаната.

Осим тога, Министар Правде оваквог надметања, који није имао права лицитирати, може оптужити за кривицу из чл. 12. Уредбе, ако се види да је тим поступком ишао на своју корист или штету поменутог фонда ликвидираних непријатељске имовине.

Члан 91.

При продаји великих предузећа од знатне вредности, Министар Правде по саслушању Саветодавног Одбора, може одобрити да се излицитирана цена положи у ратама уз давање стварне, сигурне гаранције, која ће се још у условима продаје обзнанити.

VII. Фонд ликвидираних имовине непријатељских поданика.

Члан 92.

Министар Правде основаће фонд ликвидираних имовине непријатељских поданика у који ће уносити сав новац од продаја имовине непријатељских поданика, пропалих кауција, као и прихода са секвестираних објеката.

Министар Правде овај фонд образоваће код Управе Фондова.

Члан 93.

Новац добивен од ових продаја и пропалих кауција као и прихода за секвестар објеката слаће се најдаље за три дана по пријему Управи

Фондова, за фонд ликвидираних непријатељске имовине, којом рукује Министар Правде.

Члан 94.

Издаци из овог фонда чиниће се само по налозима Министра Правде, без чијег се одобрења имовина овог фонда не може ангажовати ни трошити.

Из овог фонда врше се сви издаци на управу, надзор, чување, ликвидацију, транспорт секвестра или ликвидираних имовине, и подмирују се и сви остали трошкови и награде које предвиђа Уредба као и остали издаци за брзе и целисходније извршење Уредбе о имовини непријатељских поданика.

Члан 95.

Што преко ових издатака преостане употребиће се према одредбама Уговора о миру.

VIII. Комисија за ликвидацију непријатељске имовине.

Члан 96.

Сва спорна питања односно непријатељске имовине, нарочито око скинућа државног секвестра, расправљаће комисија за ликвидацију непријатељске имовине састављена од пет чланова које поставља Министар Правде из реда чланова Државног Савета, првенствено правника и судија Касационог Суда, одређујући им истовремено четири заменика из истих установа.

Члан 97.

Најстарији је члан председник комисије, а остали долазе по реду старешинства.

Члан 98.

Деловође комисије и остало потребно особље поставља Министар Правде према указаној потреби.

Члан 99.

Комисија ће радити при Министарству Правде.

Члан 100.

Председник комисије сазива седнице, радом руководи и закључује их. Он се стара о распореду рада, тачном и брзом израђивању одлука комисије и предузима све потребне мере за правилно и благовремено вршење послова.

Члан 101.

Ако је који члан спречен доћи на заказану седницу комисије, дужан је о томе благовремено известити Председника, те да овај на време позове његовог заменика.

Кад је Председник одсутан, или из ма којих разлога спречен да врши своју дужност, замењује га најстарији члан комисије, а кад је који члан спречен замењује га заменик из одговарајуће установе по реду постављења.

Пре него што предмет дође на расправу овој комисији, узмеће се образложена реч од заступника државних интереса.

Члан 102.

Изузеће председника и чланова комисије, и то највише тројице, може тражити само пре расправе, и то једино са разлога ако су у блиском сродству са потражиоцем или власником имовине или ако су заинтересовани исходом расправе.

О изузећу решава комисија са искључењем оних чије се изузеће тражи, пошто се претходно од њих узме реч на наводе и доказе о изузећу.

Члан 103.

Комисија у своме раду није везана никаквим законским формама, изузев Уредбе о имовини непријатељских поданика и одредаба овог Правилника.

Члан 104.

Комисија одлучује по убеђењу, већином гласова. Своје убеђење црпе из доказа које јој интересоване стране подносе, целокупних аката и из познавања ствари, не позивајући интересоване стране.

Своје одлуке ће укратко образложити и њих саопштити странама писмено преко поште.

Одвојена мишљења неће се исписивати.

Члан 105.

У случају ако је комисији ради стварања свог убеђења и доношења дефинитивне одлуке потребно да предузме дослеђење, она може сама преко једног или више својих чланова, или преко других власти, извршити исто дослеђење, а нарочито може саслушавати извесне стручњаке где год нађе да јој је то потребно.

Члан 106.

Сви они који могу тражити скинуће државног секвестра дужни су се пријавити у року и на начин како је то у члану 19. Уредбе о имовини непријатељских поданика предвиђено.

У тој пријави интересовани ће означити своју тачну адресу; а ако станује ван територије нашега Краљевства именовати једно лице, које живи стално у Београду где ова комисија ради, коме ће се одлуке достављати. Ако га не именује одлука ће се изложити за 15 дана на одређеном месту и згради где комисија ради.

Члан 107.

Дан предаје пријаве за скинуће секвестра пошти на повратни реџепис, сматраће се као дан пријема у Министарству Правде.

IX. Саветодавни Одбор.

Члан 108.

По члану 55. Уредбе о непријатељској имовини, Министар Правде при одсеку за Управу имовином тих поданика, поставља предписом Саветодавни Одбор од 7 лица из реда правника, пољопривредника, занатлија, трговаца, индустријалаца и других лица.

Члан 109.

Седнице Одбора заказује Министар, или шеф одсека по наредби Министровој, или сам Председник Одбора.

Члан 110.

Седница Одбора је пуноважна кад су присутни Председник и још најмање 4 члана.

Одбор води записник свог рада на седницама и одлучује већином гласова.

У записник рада уноси се одлука Одбора и одвојена мишљења, ако их има.

Члан 111.

Саветодавни Одбор, поред дужности одређене у чл. 56. Уредбе о непријатељској имовини, даваће мишљења увек и на захтев комисије за ликвидацију непријатељске имовине, кад год она нађе за потребно да му се обрати.

Члан 112.

У својим питањима, која се тичу извршења Уредбе о непријатељској имовини, као и за измену овога Правилника, ако би се у примени његовој показала потреба за то, може Саветодавни Одбор чинити и своје предлоге Министру Правде.

X. Завршне одредбе.

Члан 113.

Све одредбе прописане о поступању са имовином непријатељских поданика морају се тачно извршивати, иначе сва лица указна или неуказна, која се огреше о дужност, што им је наложена, могу одговарати Министру Правде дисциплински по закону о чиновницима грађанског реда.

Члан 114.

Дисциплинске кривице чиновника и службеника које би учинили у поступању са имовином непријатељских поданика не застаревају.

Члан 115.

За почетак и свршетак застарелости и прекид застарелости свих кривица из Уредбе о имовини непријатељских поданика, важе одредбе општег Кривичног Закона.

Члан 116.

Сва добра, права и интереси непријатељских поданика, без разлике, стоје под управом и надзором Министра Правде и он наређује како ће се са њима поступати.

Члан 117.

Ако би у поступању са имовином непријатељских поданика искрсло какво питање, које није предвиђено у закону, Уредби и Правилнику о поступању са имовином непријатељских поданика, Министар Правде расправиће га, пошто саслуша и мишљење Саветодавног Одбора, ако је потребно.

Члан 118.

Министар Правде одређује награде према свом нахођењу, уложеном труду, времену проведеном на послу, показаним резултатима: држав-

ним комесарима, стараоцима, чуварима, члановима Управе, члановима комисије за ликвидацију непријатељске имовине, члановима Саветодавног Одбора и свима другим лицима, која употреби на рад по Уредби о непријатељској имовини, а све на терет секвестрираног добра или на рачун општих трошкова секвестриране имовине.

Указним чиновницима, може према уложеном труду, резултатима и ван канцеларијског рада, награду дати.

Члан 119.

Сва решења Министра Правде донета у погледу пријаве, пописа, процене, стављања и скидања секвестра, продаје и ликвидације имовине непријатељских држава по овом Правилнику извршна су.

Члан 120.

Одредбе закона о поступању са имовином поданика држава, које су у непријатељству са Србијом, од 17. августа 1915. год, који је прострет на целу нашу Краљевину 5. фебруара 1919 год. вреде у колико нису замењене Уредбом о имовини непријатељских поданика од 21. јуна 1920. год. одштампаној у броју 149. «Службених Новина» од 10. јула 1920. год.

Члан 121.

Овим се Правилником замењује Правилник од 19. августа 1915. године.

26. јула 1920. год.
Београд.

Министар Правде,
М. Н. Трифковић, с. р.

Чл. 119.
35343